

ALGERBA(2003/04) KOLOKVIJUM-OKTOBAR

A-GRUPA

1. Dokazati matematičkom indukcijom da je broj $3^{2n} - 2^{2n}$ deljiv sa 5.
2. Odrediti iskaznu formulu tautološki ekvivalentnu sa $(p \Leftrightarrow q) \Rightarrow r$, koja je u obliku kanonske disjunktivne forme.
3. Da li je $p \vee q \vee r \models r \Rightarrow (p \vee q \Rightarrow ((p \Rightarrow q) \Rightarrow q))$?

B-GRUPA

1. Dokazati matematičkom indukcijom da je broj $5^{2n} - 13^n$ deljiv sa 3.
2. Odrediti iskaznu formulu tautološki ekvivalentnu sa $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow r$, koja je u obliku kanonske konjunktivne forme.
3. Da li je $\neg p \Leftrightarrow q, p \vee r \models p \Rightarrow q \vee r$?

ALGERBA(2003/04) KOLOKVIJUM-NOVEMBAR
(PREDIKATSKI RAČUN), 29.11.2003.

A-GRUPA

1. Dokazati po definiciji da je sledeća formula valjana:
 $(\exists x)(\mathcal{F} \wedge \mathcal{G}) \Rightarrow (\exists x)(\mathcal{F} \vee \mathcal{G})$.
2. Dokazati da je sledeća formula valjana:
 $(\forall x)\neg R(x, x) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(y, z) \Rightarrow R(x, z)) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)\neg(R(x, y) \wedge R(y, x))$.
3. Dokazati da sledeća formula nije valjana:
 $(\exists x)(\exists y)R(x, y) \wedge (\forall x)\neg R(x, x) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(y, z) \Rightarrow R(x, z)) \Rightarrow (\exists x)(\forall y)(x \neq y \Rightarrow R(x, y))$.

B-GRUPA

1. Dokazati po definiciji da je sledeća formula valjana:
 $(\forall x)(\mathcal{F} \wedge \mathcal{G}) \Rightarrow (\forall x)(\mathcal{F} \vee \mathcal{G})$.
2. Dokazati da je sledeća formula valjana:
 $(\exists x)(\exists y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \Rightarrow R(z, x)) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)R(x, y)$.
3. Dokazati da sledeća formula nije valjana:
 $(\forall x)(\forall y)(R(x, y) \Rightarrow R(y, x)) \wedge (\exists x)(\forall y)R(x, y) \Rightarrow (\forall x)(\exists y)(\exists z)(y \neq z \wedge R(x, y) \wedge R(x, z))$.

GRUPA A

1. Dati su skupovi A i B , koji su podskupovi univerzalnog skupa U . Odrediti skup $X \subseteq U$, koji zadovoljava skupovnu jednačinu $B \setminus X = A$.
2. Pronaći sve relacije poretka na skupu $\{1, 2, 3, 4\}$.
3. Data je funkcija $f : A \rightarrow B$. Dokazati da je funkcija f injekcija ako i samo ako za svaki skup $X \subseteq A$ važi $X = f^{-1}(f(X))$.

GRUPA B

1. Dati su skupovi A i B , koji su podskupovi univerzalnog skupa U . Odrediti skup $X \subseteq U$, koji zadovoljava skupovnu jednačinu $X \setminus B = A$.
2. Pronaći sve relacije ekvivalencije na skupu $\{1, 2, 3, 4\}$.
3. Data je funkcija $f : A \rightarrow B$. Dokazati da je funkcija f surjekcija ako i samo ako za svaki skup $Y \subseteq B$ važi $Y = f(f^{-1}(Y))$.

DEO I

1. Da li je iskazna formula $(p \Rightarrow q) \wedge (r \Leftrightarrow t) \Rightarrow ((r \vee \neg t) \Rightarrow q)$ tautologija?
2. Dokazati da za iskaznu formulu $p \wedge q$ ne postoji tautološki ekvivalentna formula $F(p, q)$ u kojoj je jedini veznik $\Rightarrow$.

DEO II

1. Pronaći model za sledeći skup formula: $(\forall x)R(x, x)$, $(\forall x)(\forall y)(\exists z)(R(x, y) \Rightarrow R(x, z) \wedge R(y, z))$, $(\exists x)(\exists y)\neg R(x, y)$, $(\exists x)(\exists y)(x \neq y \wedge R(x, y))$.
2. Dokazati da je formula valjana: $(\exists x)(\forall y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(y, x) \wedge R(y, z) \Rightarrow R(x, z)) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)R(x, y)$.

DREO III

1. Dokazati da je $A \cap B = \emptyset$ ako i samo ako je $A \cup B = A \Delta B$.
2. Neka je $f : A \rightarrow B$ injektivno preslokavanje. Dokazati da za sve podskupove X i Y iz A važi: $f(X \cap Y) = f(X) \cap f(Y)$.

GRUPA F

	a	b	c	d
a	c	b	a	d
b	c	d	a	d
c	a	b	c	d
d	c	b	a	d

1. Neka je dat grupoid:

a) Pronaći sve desne nule, leve nule, desne neutralne i leve neutralne elemente.

b) Pronaći sve kongruencije i podgrupoide datog grupoida.

c) Da li je dati grupoid kancelativan? Obrazložiti.

2. Neka je S polugrupa takva da za sve $x, y \in S$ važi $xyx = x$. Dokazati da je S idempotentna polugrupa.

3. Neka je $H = \{3x \mid x \in Z\}$. Dokazati da je H normalna podgrupa grupe Z . Dokazati da je Z/H komutativna grupa.

GRUPA G

	a	b	c	d
a	d	d	d	a
b	b	c	b	b
c	c	c	c	c
d	a	a	a	d

1. Neka je dat grupoid:

a) Pronaći sve desne nule, leve nule, desne neutralne i leve neutralne elemente.

b) Pronaći sve kongruencije i podgrupoide datog grupoida.

c) Da li je dati grupoid kancelativan? Obrazložiti.

2. Neka je S polugrupa takva da za sve $x, y \in S$ važi $xyx = x$ i $xx = x$. Dokazati da u S za sve $x, y \in S$ važi: $xy = yx \Rightarrow x = y$.

3. Neka je $H = \{4x \mid x \in Z\}$. Dokazati da je H normalna podgrupa grupe Z . Da li je Z/H idempotentna grupa? Obrazložiti.

ALGERBA(2003/04) KOLOKVIJUM-APRIL, april 2004.

1. Neka su $(R, +, \cdot)$ i $(T, +, \cdot)$ dva prstena, $h : R \rightarrow T$ homomorfizam prstena koji je surjektiv, i neka su I i J ideali prstena R . Ako $r \in T$, $i \in I$, $j \in J$, tada važi $r \cdot h(i + j) \in h(I + J)$. Dokazati.
2. Dokazati da je $P = (\{a + b\sqrt{3} \mid a, b \in \mathbb{Z}\}, +, \cdot)$ integralni domen, gde su $+$ i $\cdot$ uobičajne operacije sabiranja i množenja.
3. Neka je V skup uredjenih parova prirodnih brojeva: $V = \{(x, y) \mid x, y \in \mathbb{N}\}$. Dokazati da V nije realni vektorski prostor, ako se operacije sabiranja u grupi i množenja skalarom definišu na sledeći način: $(x, y) + (z, t) = (x, t)$ i $k(x, y) = (kx, ky)$.

ALGERBA(2003/04) KOLOKVIJUM-MAJ, 31. maj 2004.

GRUPA E

1. Odrediti prost broj p ako se zna da je $5p^2 + 1$ prost.
2. Odrediti parametre a i b tako da polinom $x^3 - x^2 + ax + b$ bude deljiv sa $x^2 + ax - 1$.

3. Izračunati vrednost determinante

$$\begin{vmatrix} 2 & 2 & 2 & 2 & 2 \\ 3 & 2 & 2 & 2 & 2 \\ 2 & 3 & 2 & 2 & 2 \\ 2 & 2 & 3 & 2 & 2 \\ 2 & 2 & 2 & 3 & 2 \end{vmatrix}.$$

GRUPA F

1. Odrediti prost broj p ako se zna da je $2p^2 + 1$ prost.
2. Odrediti parametre a i b tako da polinom $x^3 - 2x^2 + ax + b$ bude deljiv sa $x^2 + ax - 2$.

3. Izračunati vrednost determinante

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 3 & 4 & 5 & 6 & 6 \\ 4 & 5 & 6 & 6 & 6 \\ 5 & 6 & 6 & 6 & 6 \\ 7 & 7 & 7 & 7 & 7 \end{vmatrix}.$$